

PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7243.

Lwów, piątek, 14 listopada 1921.

Rok XV.

Spotkanie Baldwina z Herriotem.

P. Thugutt otrzymał do wyboru 2 teki: spraw wewn. lub pracy. — Niefortunni poręczyciele z ulicy Wiejskiej. — Zasadnicza reorganizacja kolejnictwa w Polsce. — Niezwykle odznaczenie sportowca polskiego.

Wbrew opinii.

Lwów, 12 listopada.

Serja artykułów pióra Wł. Studnickiego wywarła na Czytelnikach „Gazety Porannej” silne wrażenie. Dowodem tego liczne listy i interpelacje, z tych niektóre są wynikiem przeoczenia naszych zawsze akcentowanych zastrzeżeń.

Nikt bowiem nie zaprzeczy, że na ile utartej dziś w Polsce orientacji frankofilskiej, tezy p. Studnickiego brzmią jak paradoks, a czasem jak herezja. Czy jednak powinny tam samemu wywoływać oburzenie? Czy dlatego należy je przemilczeć?

Zasada wońsici słowa pozwala każdemu obywatelowi i wypowiadać swe poglądy na politykę państwową i linje jej rozwoju. A znów w interesie racji państwowej leży, aby unikając zaślepiającego często wpływu jednej idei — analizować, bronić i oceniać również idee inne, chociażby biegunowo przeciwne z przyjętą powszechnie zasadą polityczną. Taka wolna dyskusja wyrabia zmysł krytyczny i szerokość poglądów, niezacieśniających się do tekstu chwilowo aprobowanego. Dyskusja taka jest warunkiem samodzielnego myślenia i motorem ewolucji.

Nazwał ktoś wywody p. Studnickiego „fantazjami”. Przyjmujemy, że w porównaniu ze skalą naszej codziennej polityki zagranicznej są one na pozór fantastyczne. Szpalmy dzienników i karty sprawozdań sejmowych wypełnione są rozważaniami na temat jakiejś umowy politycznej, noty, przemówienia — słowem „drobiazgów”, będących elementami polityki i drobinami historii. Natomiast p. Studnicki, szczególnie te pomija, tworząc w szeroko zarysowanych konturach bloki mocarstw, rozbijając inne, — pisząc zamiast rozważań politycznych historje przyszłości.

Pod tym kątem widzenia żadnych hipotez nie można nazwać „fantazją”. Każde przypuszczenie jest możliwe i tem prawdopodobniejsze, im ściślej umotywowane.

Publicystyka tego typu, zagranicą silnie rozwinięta u nas jest w zaniedbanju. Każdy, kto ośmieli się wyjść poza ramy tężniejszości

i utartych przewidywań na temat wyadków przyszłych, kto idzie wbrew opinii — jest „fantazją”. A przecież nie dalej, jak w Niemczech takie fantastyczne publikacje, rozchwytywane i żywo komentowane, stworzyły z czasem wielki program polityczny Niemiec. Jedynie w Polsce opinia, gubiąc się w szczegółach i przywiązana do pewnych dogmatów, z niechęcią traktuje wszystko, co toruje drogi myślowe przez nieknięte dotąd gęstwiny.

P. Studnicki idzie wbrew opinii. Broni programu na oko niemożliwego. Jest zwolennikiem oparcia o Niemcy. Ponieważ jednak twierdzenie swe stara się umotywić, zyskuje na to, aby wywody jego nazwać ciekawymi.

Ponadto podał wiele spostrzeżeń trafnych, lub bodaj takich, że warto zastanowić się nad nimi. Wszak każdy nowy program przeżywa swój okres niemożliwości. Każda ujemna idea naukowa w historii swej posiada epokę, gdy nie traktowano jej poważnie. A przykład tylu autoritetów, ośmieszonych przez ośmieszenie tego, co z czasem zdobyło prawa obywatelskie, nauczyć powinno przynajmniej jednego: nie odrzucania a limie twierdzeń i hipotez, „wygłupiających” na niemożliwe do przyjęcia.

Dlatego chcielibyśmy omówić pokrótce program polityczny p. Studnickiego, aby przekonać się, ile w nim błędu a ile zapoznanej przez ogół prawdy.

Rekonstrukcja gabinetu prez. Grabskiego.

P. THUGUTT MA DO WYBORU 2 TEKI: SPRAW WEWN. LUB PRACY.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 12. listopada. (Z). Premier Grabski był dzisiaj rano w Sejmie i odbył dłuższą konferencję z marszałkiem Ratajem, informując go o swych zamiarach. Następnie premier pojechał do Belwederu, po czym odbył konferencję z posłem Thugutem. Według pogłosek w kulisach sejmowych i kołach rządowych, prem. Grabskiemu chodzi o pozyskanie posła Thugutta do gabinetu. Jeżeli poseł Thugutt tę propozycję zasadniczo przyjmie, będzie wówczas dopiero mowa, jaką obejmie tekę. Krąży pogłoski, że p. Thugutt, o ile nie zostałby mian. spr. wewn., to byłby skłonny przyjąć tekę ministra pracy.

W Warszawie, 12. listopada. (Z). W kulisach sejmowych krąży pogłoski, że między klubami CH-D. i Piast doszło do ścisłego porozumienia co do kooperacji na terenie parlamentarnym.

Kooperacja Piastowców z Chłodelanami.

Warszawa, 12. listopada. (Z). W kulisach sejmowych krąży pogłoski, że między klubami CH-D. i Piast doszło do ścisłego porozumienia co do kooperacji na terenie parlamentarnym.

Spotkanie Baldwina z Herriotem.

Ma nastąpić w połowie grudnia.

Londyn 12 listopada. (Tel. wł. i G. P.) Dzenniki notują pogłoskę, że rychłem spotkaniu Baldwina z Herriotem, które nastąpi prawdopodobnie po zakończeniu angielskiego oświadczenia rządowego.

Kancel. Seipel formuje nowy gabinet.

Wiedeń, 12 listopada. (Tel. G. P.) — Główny kanclerz Seipel przedstawi już na czwartkowym posiedzeniu Komisyi prawdopodobnie nowy gabinet.

Prace Komisji sejmowych.

Skutki frondy endeckiej przeciw gabinetowi p. Grabskiego.

Warszawa, 12. listopada.

(Telegram „Gazety Porannej”).

Na posiedzeniu sejmowej komisji skarbowej odbyło się głosowanie w trzecim czytaniu nad wnioskiem p. Wierzbickiego (ZLN.) o przejście do porządku dziennego nad nowelami do ustawy o państwowym podatku przemysłowym i tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. Nowele te zmierzały do zwolnienia przedsiębiorstw państwowych od opłacania specjalnych podatków na rzecz związków komunalnych.

Wniosek p. Wierzbickiego w głosowaniu imiennem przyjęto 14 głosami przeciw 13.

Następnie komisja obradowała nad wnioskiem p. Jedynaka (Piast) w sprawie ściągania drugiej raty podatku majątkowego i p. Janeczka w sprawie pobierania przez urzędy drugiej zaliczki na podatek majątkowy od płatników, których majątek nie przekracza 3.000 złotych. Oba te wnioski referował p. Toczek (Związek chłopski).

W sprawie wniosku p. Jedynaka przyjęto rezolucję, wzywającą rząd do zwrotu, względnie zaliczenia na rachunek innych płatności zapłaconego podatku majątkowego tym płatnikom, którzy według ustawy podatkowej temu podatkowi nie podlegają.

W sprawie wniosku p. Janeczka (Piast) w sprawie pobierania wajacą rząd do zaniechania poboru podatku majątkowego od płatników, którzy opłacili już pierwszą ratę i połowę drugiej raty, a majątek ich nie przewyższa 10.000 złotych.

W końcu posiedzenia komisja dokonała przydziału referatów wniosków nagłych 4 klubów poselskich, a mianowicie ZLN., Ch. D., Chrześc. Nar. i PPS. w sprawie nadużyć na Górnym Śląsku.

KREW na PIASKU

(NIEWOLNIK ZMYŚŁÓW)

Dziś wielka Premjera w „APOLLO”.

Przepiękny dramat w 8 aktach z życia znakomitego Torreadora. — W głównej roli słynny i piękny **RUDOLF VALENTINO**.

Nowelizacja ustawy o reformie rolnej.

Sejmowa komisja rolna załatwiła wniosek p. Kapelińskiego (Wyzwol.) w sprawie pomocy dla gospodarstw zniszczonych przez pożar. — Referował p. Stolarski (Wyzw.). Przyjęto szereg rezolucji, wzywających rząd do przyścia z pomocą pogorzelcom.

Następnie załatwiono wniosek p. Kapelińskiego o przymusowe załesieniu nieużytków.

Wreszcie komisja wysłuchiwała sprawozdania ministra reform rolnych o stanie prac nad ustawą o reformie rolnej.

P. minister zaznaczył, że prace nad projektem tej ustawy są już na ukończeniu i że wkrótce odpowiedni projekt będzie przedstawiony na Radzie ministrów. Po tem sprawozdaniu p. Niedziałkowski (PPS.) zgłosił wniosek, aby wobec tego, że rząd odpowiedniego projektu w myśl poprzedniej uchwały sejmowej komisji nie przedstawił w ciągu trzech tygodni od powyższej daty, komisja wzięła pod rozwagę projekt o wykonaniu reformy rolnej, przedstawiony przez klub „Wyzwolenie”. Wniosek odrzucony został większością głosów. Utrzymał się wniosek w kwestii rozpatrywania projektu, wniesionego przez p. Pomiatowski (Wyzw.), łącznie z mającym być wniesionym projektem rządowym.

Zabezpieczanie kresów.

Sejmowa komisja budżetowa obradowała nad dodatkowymi ustawami skarbowymi na r. b. W szczególności dyskutowano nad wnioskami dotyczącymi dodatkowych kredytów dla min. spraw wewn. Dyskusja, jaka się rozwinęła na podstawie referatu p. Rusinka (Piast) na pierwszy plan wysunęła kwestię bezpieczeństwa województw wschodnich, która też została omówiona obszernie, z tem, że zasadnicze omówienie tej sprawy odłożono do czasu dyskusji szczegółowej nad budżetem na rok 1925. W dyskusji tej zabierali głos przedstawiciele wszystkich ugrupowań poselskich oraz przedstawiciele rządu, wicemin. Olpiński, kom. policji Borzecki i dowódca korpusu obrony pogranicza gen. Minkiewicz. Dotyczące kredyty dla ministerstwa spraw wewn. uchwalono zgodnie z przedłożeniami rządowymi, odrzucając wniosek p. Wasyńczuka (Ukr.) o skreślenie funduszy dyspozycyjnych min. spraw wewn.

Projekt o zakwaterowaniu wojsk.

Na dzisiejszym posiedzeniu połączonych komisji sejmowych wojaskowej i prawniczej przyjęto w trzecim czytaniu projekt ustawy o zakwaterowaniu wojsk w brzmieniu ustalonym w drugim czytaniu,

z wyjątkiem artykułów, co do których odrzucono przyjęte poprzednio wnioski p. Łypacewicza (Wyzwol.), dające prawo ograniczenia kwaterunków stałych do lat 5. — W trzecim czytaniu utrzymano dalej wniosek zaproponowany w czasie drugiego czytania przez referenta w porozumieniu z ministerstwem spraw wojskowych w kwestii stosowania rekwizycji lokali na potrzeby wojska w razie niedostarczenia przez gminę danego lokalu.

Obrady nad proj. ust. o gminie wiejskiej.

Sejmowa komisja administracyjna obradowała nad projektem ustawy o gminie wiejskiej. Komisja za-

decydowała wciągnąć do ustawy o gminie wiejskiej postanowienia rozporządzenia Prez. Rzpltej z 17. czerwca 1924 o obowiązku i sposobach pokrywania wydatków przez związki komunalne.

Szkoły dla przysięgłych mierniczych.

Sejmowa komisja robót publicznych obradowała nad projektem ustawy o mierniczych przysięgłych. W wyniku dyskusji przyjęto art. 2 projektu z pewnymi poprawkami. W myśl tego artykułu będą utrzymywane specjalne szkoły średnie, po ukończeniu których kandydaci będą otrzymywali stanowiska mierniczych przysięgłych. Ponadto stanowiska te będą mogli otrzymywać kandydaci, którzy ukończyli wyższe zakłady naukowe z tytułem inżynierów.

Likwidacja strajku kolej. w Austrii.

Nastąpiła wczoraj o g. 12 w nocy.

Wiedeń, 12 listopada. (Tel. G. P.) — Przez cały dzień 12 bm. organizacje kolejowe obradowały nad propozycjami, które omawiano na wspólnym posiedzeniu komisji zarządzającej i przedstawicieli organizacji. O ile narady te dadzą

wynik pozytywny w takim razie strajk zostanie formalnie zlikwidowany 12 bm. o północy, a we czwartek rano rozpocznie się normalny ruch kolejowy.

Wiedeń, 12. listop. (Tel. G. P.). Strajk kolejarzy zakończył się. — Ruch kolejowy podjęty został o godz. 12 w nocy.

Jugosławia zaatakowała Albanie?

TAK DONOSI PRASA BERLIŃSKA.

Berlin, 12 listopada. (Tel. G. P.) Prasa donosi o rozpoczęciu kroków wojennych między Czarnogórcami a Albańczykami w związku z zamordowaniem wyższych urzędników czarnogórskich

przez bandy albańskie. — Kilka tysięcy Czarnogórców maszeruje w kierunku granicy albańskiej. Po obu stronach wielu zabitych i rannych. Kilka wsi pogranicznych spalono.

Nasz fejleton.

Wśród takich pi arzy, jak Edgar Allan Poe, Claude Farrère, Heinz Evers, Karl Hans Strobl, Meylinck, których utwory oparte na fantastyczno-naukowych pierwiastkach zdobyły rekord popularności w całym świecie,

angielski autor **ROBERT HICHENS** zajmuje niepoślednie miejsce

Tajemny związek między pozornie niezależnymi od siebie zjawiskami życiowymi, podświadome impulsy i motory naszych czynów — oto **pełna dziwów kraina**, w którą wprowadza czytelnika powieść tego autora p. t.:

„Flet zaczarowany”

której druk w najbliższym czasie rozpocznie się w feiletonie „Gazety Porannej”.

Egzotyczne tło tej powieści, której akcja rozgrywa się w Marokku, pełne tajemniczej piękności i grozy sceny, działają na czytelnika tym nieprzypartym czarem, któremu ulega bohaterka tej niezwykle oryginalnej powieści, tak, że śledząc z natężeniem zainteresowaniem jej zagadkowe losy, przyjmuje fan astyczny finał jako konieczne następstwo subtelnie przeprowadzonego procesu psychologicznego.

Parlament włoski wznowił swe obrady.

Na pierwszym posiedzeniu uczczono pamięć Matteottiego.

Rzym, 12. listopada. (Tel. G. P.). Izba podjęła prace. Z posłów należących do opozycji obecnym był tylko jeden komunistą Rotossi, który oświadczył, że komuniści nie chcą być obecni na ceremonii oddawania hołdu dla zamordowanego Matteottiego. Przewodniczący Izby wygłosił przemówienie, poświęcone pamięci Matteottiego i Casselini'ego, wyrażając ubolewanie z powodu, iż padli oni ofiarą zamachu. Mussolini w imieniu rządu przyłączył się do powyższych słów przewodniczącego Izby, poczem posiedzenie na znak żałoby zawieszono na godzinę.

Paryż, 11. listop. (Tel. G. P.). Havas donosi z Rzymu, że Włochy rzekły się prawa konfiskaty mienia niemieckiego jako ewentualnej sankcji w razie świadomego uchylania się Niemiec od zobowiązań traktatowych.

KŁAJPEDA NIE MOŻE DOCZEKAĆ SIĘ AUTONOMJI.

Kłajpeda, 12 listopada. (Tel. G. P.) Z Kłajpedy udała się do Kowna delegacja związków zawodowych i partii socjalno-demokratycznej, celem przedstawienia rządowi litewskiemu inemórandum, domagającego się kategorycznie i po raz ostatni wprowadzenia w życie autonomii obszaru Kłajpedy. Memorandum zaznacza, że w razie nieuwzględnienia tego żądania, związki zawodowe zwrócą się do międzynarodowych organizacji robotniczych ze skargą na rząd litewski.

BASEN NA WESTERPLATTE.

Gdańsk, 12 listopada. (Tel. G. P.) — Prace około budowy basenu na Westerplatte, przeznaczonego dla załadowywania polskich materiałów wojskowych, — postępują w szybkim tempie naprzód. W najbliższym czasie ukończona będzie budowa odnogi kolejowej, łączącej basen z Gdańskiem. Do budowy tego basenu użyto dwóch drak. Obecnie pracuje około basenu 80 robotników na dwie zmiany.

KRWAWA WALKA Z POLICJĄ.

Wiedeń, 12 listopada. (Tel. G. P.) — Z Aten donoszą o wybuchu w Kavalii krwawej walki między policją a kupcami tytoniu, którzy chcieli wywieźć wielkie zapasy surowych liści tytoniowych. Wywiązała się kilkugodzinna walka, w wyniku której zginęło kilkanaście osób. Między innymi rannym był prefekt policji.

Już wyszedł Nr. 3. Już wyszedł miesięcznik powieściowego „ŻYCIE” za miesiąc listopad 1924.

Na pierwszym miejscu nieznana dotąd nowela Honorjusza Balzaca pt. „Rekwizycja”. Niezwykłą nowością 3-go numeru „Życia” są artystycznie wykonane portrety naszych gwiazd scenicznych. — Ozdobą numeru są bogate ilustracje. — Cena numeru objętość około 100 stron i zł. 30. Kwartalny abonament zł. 3-70. Do nabycia we wszystkich księgarniach, agencjach dzenników i na dworcach kolejowych w całej Polsce, lub wprost w Administracji „Życia”. Cies się, skrytka pocztowa 25.

Dziś w Sokole Macierzy: Wieczór tańca i śmiechu. -- Początek o godz. 20-30.

LUDWIK ZAWADZKI

Dom spedycyiny i komisowy

We Lwowie ul. Schieskiego 1. 5. I. piętro. — Rok założenia 1910. Tel. 33.

Dostawa i ekspedycja posyłek kolejowych. — Ocenia posyłek zagranicznych. — Przewóz urządzeń w miejscu i na prowincji wozami patentowanymi. — Opakowanie oraz przechowanie mebli.

Dla P. T. Urzędników przy przeprowadzaniu odpowiedni rabat.
Ceny konkurencyjne.

Niemcy zamierzają ratyfikować układ waszyngtoński.

Berlin, 12 listopada. (Tel. G. P.) — Jak nam donoszą pisma w ministerstwie pracy Rzeszy opracowuje się projekt ustawy, który uwzględniając układ waszyngtoński, przewiduje uregulowanie sprawy czasu pracy. Zdaniem prasy w związku z przyjęciem powyższej ustawy przez parlament planowana jest ratyfikacja układu waszyngtońskiego.

LABOUR PARTY NIE CHCE MIEĆ NIC WSPÓLNEGO Z KOMUNISTAMI.

Berlin, 12. listop. (Tel. G. P.). Z Londynu donoszą, że komitet wykonawczy angielskiej partii robotniczej zalecił wszystkim związanym z tą partią organizacjom wywalić tych członków, którzy jednocześnie należą do partii komunistycznej.

WSPÓLPRACA RZĄDU SOW. Z III. MIĘDZYJARODÓWKĄ.

Rewel, 12. listopada. (Tel. G. P.). Toczący się tu od 10. bm. proces przeciwko 149 komunistom, oskarżonym o przygotowywanie przewrotu państwowego w Estonii, wywołał ogólne zainteresowanie. — Śledztwo, przeprowadzone w tej sprawie, przyniosło mnóstwo dowodów co do ścisłej współpracy rządu sowieckiego z III. międzynarodówką. Współpraca ta ujawniła się szczególnie w zagranicznych poselstwach sowieckich.

WIZYTA TIRPLITZA U WILHELMMA II.

Amsterdam 12 listopada. (Tel. wł. G. P.) Arbeiter Ztg. donosi, że szef marynarki niem. minister Tirpitz zamierza udać się do Dorn, aby złożyć wizytę byłemu cesarzowi niemieckiemu.

Jak należy napadać na pociągi.

TAKA INSTRUKCJE ZNALEZIONO PRZY ARESZTOWANYM BANDYCIEM

Warszawa, 12. listop. (Tel. G. P.). Aresztowano niejakiego Franciszka Krawczyka, który usiłował przejść granicę sowiecką. Przy aresztowanym znaleziono instrukcję, jak napadać na pociągi. Instrukcja ta zaleca przedewszystkiem rabować wa-

gon pocztowy, następnie pasażerów, a stawiających opór mordować. — Krawczyk zeznał, że przy podziale łupów zamordował przywódcę bandy Iwana Struga, który chciał go skrzywdzić

Echa afery Maksymczuka.

NIEFORTUNNI PORĘCZYCIELE Z UL. WIEJSKIEJ.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 12. listopada. (Z). W związku z aferą aresztowanego Maksymczuka posłowie Polakiewicz (ZPSL.) i Wierczak (ZLN.) ogłosili dzisiaj w prasie, że aresztowany w gmachu min. spraw wewn. urzędnik Maksymczuk został przyjęty do ministerstwa na skutek ich poręczeń. Posłowie ci otrzymali o Maksymczuku jak najlepsze referencje.

W związku z tem „Kurjer Wieczorny” zwraca uwagę, że najwyższy już czas, aby posłowie przestali interwenjować, gdyż za urzędnika odpowiadać powinien minister, a nie poseł, czego typowym przy-

kładem jest afera Maksymczuka.

Sprawa aresztowanego urzędnika min. spr. wewn. Maksymczuka zatacza coraz szersze kręgi. Mia nowicie władze ustaliły, że łączy się ta sprawa z aferą szpiegowską, w której występowała niejaka Iarnawska, a brali w niej również udział Franciszek i Bronisław Osoliński. Sędzia śledczy wykrył w mieszkaniu Maksymczuka obu ściganych, a rewizja dokonana u niego wykryła tego rodzaju dokumenty państwowe, które nie powinny się być w jego mieszkaniu znajdować.

Na służbie sowieckiej.

Warszawa, 12. listopada. (Z). Naczelna Rada adwokacka wykreśliła z listy członków Izby adwokackiej adwokata Wacława Ciechockiego, który swego czasu wydawał w Warszawie dziennik rosyjski „Warszawskoje Echo”, zawieszony

przez władze za kierunek filozoficki. Obecnie po szeregu rozprawach organizacja adwokacka orzekła, że dziennik redagowany przez p. Ciechockiego był opłacany przez poselstwo sowieckie w Warszawie na szkodę państwa polskiego.

PO WYBORACH W ANGLII

WINSTON CHURCHILL,
nowy kanclerz skarbu W. Brytanji.

DZIEWICA Z HAREMU

ODZNACZENIE SPORTOWCA.

Warszawa, 12. listop. (Tel. G. P.). Prezes warsz. Okręg. Zw. Piłki Nożnej i członek wydziału Kolegium sędziów major Esman udekorowany został orderem „Polonia Restituta” jako zasłużony organizator życia sportowego. Jest to pierwsze tego rodzaju odznaczenie sportowca.

ZWROTNA ZAPOMOGA
DLA URZĘDNIKÓW.

(Telefonem od naszego korespond.)
Warszawa, 12. listopada. (Z). Pracownicy pocztowi wystąpili o przyznanie im zwrotnej zapomogi na zakupy zimowe w wysokości 25% miesięcznego uposażenia. — Sprawą tą zajmie się Rada ministrów na najbliższym posiedzeniu.

DZIS OCZEKIWANA GORĄCZKOWO PREMIERA DZIS
13 b. m. słynnego romansu dramatycznego w 10 aktach p. t. 13 b. m.

DZIEWCZE Z KARUZELI

na ekranach MARYSIENKI i KOPERNIKA

Prater wiedeński w pełnym rozkwicie hulaszczego życia i dwór Habsburgów z całą przesadą ceremoniału monarszego zajaśniają w pełnym blasku. Najświetniejsza dziś gwiazda sztuki kinematograficznej MARY PHILBIN wystąpi w roli dziewczęcia z karuzeli.

Orkiestry wykonają bukiet przepysznych melodii wiedeńskich.

Fejleton „Gaz. Por.” z d. 13. XI. 1924.

BRUNO JASIEŃSKI.

List z Krakowa.

Dwuznaczne pojęcie. — Nieuleczalny pacjent. — „Żywy Kraków”. — Miasto, które nie umie się śmiać. — Ile lat liczy „najmłodsza” nawa Krakowska. — Pieciolate „Bagateli”.

Kraków, w listopadzie.

Pisać listy z Krakowa o Krakowie? Dobrze, ale o jakim Krakowie? Wbrew bowiem popularnemu przesądowi o jednoznaczności niektórych pojęć Kraków jest pojęciem dwuznacznym (oczywiście w maturalnym tego słowa znaczeniu), ściśle zaś rzecz biorąc istnieją dwa zupełnie odrębne Krakowy, pomi-

mo tego, iż zajmują jedną i tę samą przestrzeń ruchów kwadratowych i na mapach oznacza się je jednym wspólnym krążkiem.

Czy z tego prastarego, osławionego „serca Polski”, oblepionego wzdłuż i wszerz plastrami cegiełek wawelskich, którego dogasające tętno z trudem kamforą patriotyzmu podtrzymuje Szyszko-Bohusz, przyłożywszy coń czujny stetoskop obserwacji zdawać tygodniowe biuletyny o stanie zdrowia nieuleczalnego pacjenta?

Nie jestem antykwariuszem i nie pociągało mnie nigdy konserwowanie mumii.

Wiem, że w umyśle i uczuciu przeciętnego polaka istnieje właściwie tylko ten Kraków — rekwizytoria narodowych pamiątek. Nie obchodzi go wcale, że w tem om-
szałem mauzoleum przyciśniętym

z wierzchu grobową płytą Wawelu żyje, oddycha, myśli, cierpi, biega za interesami, kocha się, żeni, płodzi dzieci i umiera 300.000 z górą ludzi, to „miasto w mieście”. 300.000 ludzi oddychających wyziewami rokladających się wieków, malarja i melancholija: Żywy Kraków.

O tym Krakowie żywym, który jak trawa na ruinach krzewi się, rośnie, pędzi za pędzią zdobywa sobie każdy skrawek wśród „cmentarzysk czcigodnej przeszłości”, protestując samem swym i tniem przeciwko śmierci i gorszej od niej adoracji grobów, o tym Krakowie nieznanym, bezimiennym, bezadecyjnym, nie wzbudzającym niczyjego współczucia będ; pisał listy bez początku i końca, listy zaciekawionego podróżnika.

Nieraz dwa te organizmy: żywy i martwy, objęte wspólną nazwą,

nie dadzą się od siebie oddzielić nawet skalpelowi drobiazgowej analizy, tak dalece życie i rozwój jednego uwarunkowane jest stanem rozkładu drugiego, którego pieczęć leży tu na wszystkim.

Gdyby zapytano mnie o definicję Krakowa, określiłbym go, jako *Miasto, które nie umie się śmiać*. Tak jest niewątpliwie: Kraków nie umie się szczerze i bezpośrednio śmiać, jest to bodaj najbardziej rzucający się w oczy rys, jaki odróżnia go już zewnętrznie od innych miast polskich, przedewszystkiem zaś od Warszawy i Lwowa. Kraków, jako miasto żywe jest przedewszystkiem i pod każdym względem miastem poważnem i statecznem.

(Dok. nast.)

Z muzyki.

Koncerty pianisty W. Łabuńskiego i śpiewaczki Z. Drexler-Pasławskiej.

Lwów, 12 listopada.

Program recitalu prof. W. Łabuńskiego (10. b. m. w sali Kasyna i Koła lit. art.) zapowiadał wykonanie utworów Chopina, Liszta, Rachmaninowa i Skriabina. Eudy ostatniego z tu wymienionych kompozytorów stanowią prawdopodobnie — sądząc po towarzyszącym ich wyśmienitym interpretacjom — najpoważniejszym sukcesie — „cheval de bataille” młodego wirtuoza, wykazującego prócz znakomicie wyszkolonej techniki sporo zalet intelektualnych decydujących o powodzeniu jego gry w sferach wykwintnie muzykalnych. Do tych bezspornie wysokich zalet nie zaliczyłbym jednak, zwłaszcza po wysłuchaniu sonaty h-mol Chopina, pięknego i „aksamitnego” uderzenia, zważywszy, że również w niektórych utworach Liszta ostre w „fortissimo” brzmienie tonu działało nieraz ujemnie na całość efektów dźwiękowych. Być też może, że krzykliwy wiolin instrumentu, na którym grał prof. Łabuński, przyczynił się do tego rodzaju wrażeń słuchowych. W całości odniósł koncertant, dzięki swej precyzyjnej pod każdym względem i niezwykle brawurowej grze wielki sukces i dorzucić musiał, na ogólne żądanie, kilka serdecznie oklaskiwanych dodatków nadprogramowych.

Sporo zasłużonych za wytrwałą pracę nad wyszkoleniem swego sopranu oklasków zebrała 11. b. m. p. śniarka p. Zofja Drexler-Pasławska jako wykonawczyni kilku zabytków z literatury dawnych czasów i — po większej części — utworów nowoczesnych. Postępy na punkcie umiejętności śpiewu i nawet wzrostu woluminu głosu są widoczne, a jedynie dykcja, narzucająca nierzad pewne wątpliwości pod względem tekstu, pozostawia jeszcze niejedno do życzenia. Wyraźniejsze wygłaszanie słów, zwłaszcza w językach obcych wpłynęłoby za razem korzystnie na urozmaicenie popisów p. Drexler-Pasławskiej, artystycznych jako okazy kunsztu wokalnego, a zarazem nieco jednostajnych. Zaznaczając bez ogródek jedynie ten minus dający się niezawodnie usunąć, stwierdzam równocześnie znaczne powodzenie koncertantki, śpiewającej nadzwyczaj muzykalnie, subtelnie, a częstokroć w całym tego słowa znaczeniu artystycznie. Do najpiękniejszych — gdy chodzi o wartość kompozycji — utworów należała pieśń wymieniona na programie jako: O. Respighi „Nebbia”. Pieśń I. Pizetti’ego, R. Straussa i dwie bardzo udane nowości pióra W. Friemana, odśpiewane z doskonałym zrozumieniem intencji kompozytorów, wywołały mnóstwo oklasków. Artystyczny akompaniament pianistki Heleny Ottawowej — w pieśni W. Friemana wprost wirtuozowski popis perlistych pasażów — podniósł korzystnie poziom wtorkowego recitalu i nadobowiązkowych dodatków p. Dr. xler-Pasławskiej. (f. n.)

Z życia prowincji.

Nowiny stanisławowskie.

(Korespondencja własna „Gaz. Por.”)

Stanisławów, 11 listopada.

Zawłazał się tu komitet celem urządzenia w pierwszej połowie grudnia br. wystawy, sztuki plastycznej, przemysłu artystycznego i robót kobiecych, z której czysty dochód przeznaczony jest na cele humanitarne.

Komitet po odbyciu rzeczowej wystawy zamierza przekształcić się w stały komitet, który zakłoży Towarzystwo sztuk pięknych ewentualnie w połączeniu z innem już istniejącem Towarzy-

stwem jako tegoż gałęź.

Komitet wystawowy liczy też na współudział w tegorocznej wystawie zrzeszeń artystów lub twórców pojedynczych, którzyby zechcieli obśłać wystawę swymi pracami i dlatego aprasza wszelkie pisma, zapytania lub przesylki skierowywać do Przewodniczącego komitetu pod adresem: Henryk Ertel, starszy radca P. K. P. Stanisławów, Dyrekcja kolei państwowych, parter, drzwi Nr. 16.

Kronika tarnopolska.

(Od naszego korespondenta)

Tarnopol, 9 listopada.

(I) Towarzystwo przyjaciół muzyki po śnie wojennym i powojennym budzi się. Na Walnem zgromadzeniu wybrano wydział w następującym składzie: Prezes kom. miasta dr. Leniewicz, zast. przew. dr. Francos, sekr. prof. Zerebecki, zast. sekr. prof. Mosler, gosp. radca Tertil, członkowie wydz. kapelm. muz. wojsk. Granat, prof. dr. Hellperr, radca Laskowski, dr. Mantel, star. Pichurski i radca Zembron.

Wydział energicznie zabiega za wyśzukaniem odpowiedniego lokalu, stara się o zorganizowanie stałej szkoły muzycznej, zbiera chóry i orkiestry, chce sprowadzić na gościnne występy pierwszorzędnych muzyków światowych i wystąpi z własnymi koncertami towarzysztwa. Po energicznym przesiedle kom. miasta drze Leniewiczowi należy się spodziewać, że szeroko zakrojony program nie pozostanie na papierze.

Wacław Sieroszewski urządził publiczności tarnopolskiej prawdziwą biśiadę duchową, wygłaszając zeszłego tygodnia dwie prelekcje pt.: „Dusza wschodu i zachodu” i „Na wulkanie Japonii”. Sala Sokoła wypełniona była po brzegi publicznością, która ze skupieniem przysłuchiwała się nad wyraz zajmującym wywodom znakomitego pisarza.

Kadencja przysięgłych rozpoczęła się dnia 10 bm. Rozpatrzono będą następujące sprawy: 10 bm. Józef Jurkiewicz o zbrodnię podpalenia, 11 bm. Denys Palamar o usiłowane morderstwo, 12 bm. Stefan Zadulko i tow. o zbrodnię morderstwa, 13 bm. Oleksa Hryczaj o bratobójstwo, 14 bm. Anna Bazar o podpalenie.

Wieczór Wyrwicza. Na 13 bm. zapowiedziany jest wieczór znanego humorysty Leona Wyrwicza w sali Sokoła.

Więści z Chodorowa.

CENZOROWIE MORALNOŚCI. — DZIEŃ LOTNICTWA POLSKIEGO. — PRÓBK I URZĘDOWEGO STYLU. — SPRAWY ZDROWOTNE. — PRZEDSTAWIENIA I KONCERTY. — ODCZYTY.

(Korespondencja wł. „Gaz. Porannej”).

Chodorów, w listopadzie.

Dowództwo pewnego pułku piechoty zwróciło się pono do miejscowego posterunku policji państwowej o opinię w odniesieniu do pewnej panny, pragnącej być poślubioną przez oficera. Dzięki atoli specjalnemu poimowaniu niewieściel czci, opinia wypadła dla panny niezbyt korzystnie. Zgodzić się musimy przy tej sposobności na niewzruszony pewnik, że inny sposób zapatrywania się na sprawy, wymagające subtelności osądu, posiada ze wszech miar godny i sprężysty funkcjonariusz P. P., zgola zaś inny, ukwalifikowany towarzysko i intelektualnie pan nasz, sadu lub inny młodszy urzędnik państwowy. System informowania się o kobiecie z towarzysztwa na posterunku policji państwowej wymaga chyba starowco zaniechania.

Dnia 10 listopada odbył się w Chodorowie uroczysty dzień lotnictwa polskiego z akademią i przedstawieniem teatralnem w miejscowym Sokole. Liczny komitet cywilski z dr. Margulie- sem i innymi przewodnikami miejscowej inteligencji, pracował nad uświetnieniem uroczystości.

Przed kilku dniami zawiadomiło piśmiennie starostwo w Bóbrce wszystkich miejscowych lekarzy, posterunek P. P., urząd gminny i aptekę, jakoby niejaki Izidor Eisenstein wykonywał tu praktykę lekarską, ze szkoda lekarzy miejscowych dyplomowanych. Ów Izidor Eisenstein nawiedza (!) chorych, jak brzmiało zawiadomienie i zapisuje recepty, co jest ustawowo niedozwolone. W istocie chodzi tu o fałszywe doniesienie, nie pierwsze zresztą przeciwko dyplomowanemu w Wiedniu lekarzowi, jakim jest dr. Eisenstein, a obecnie nostyfikującemu swój dyplom. Gwoli zadośćuczynieniu potrzebom stylistycznym należy nadmienić, że chorych lub zdrowych nigdy się nie nawiedza, lecz zawsze tylko odwiedza. Nawiedzonym można być przez zarazę, ogień, powódź lub egzekutora

podatkowego. Chory przeto mógłby być nawiedzonym przez lekarza wówczas tylko, jeżelibyśmy funkcję lekarza łączyli z pojęciem klęski elementarnej. Tak jednak nie zawsze bywa.

Sprawy zdrowotne w mieście przedstawiają się nagleć o wiele lepiej od poruszonego powyżej stylu urzędowego, dzięki czyszczeniu miasta. Dziś pasaż Biedermanna, dawniej brudny, park Steingruba i Albinowskiego, świetnie utrzymany, w końcu główna ulica Trzech medrów ze wschodu, stanowią ulubione miejsca spacerowe dla publiczności. Gdy do tego dodamy wielki plac piłki nożnej przed sądem, i także ogromne boisko „Sokoła”, czegoż więcej zapragnąć mogłaby jeszcze dusza ludzka? „Wszystko nam dałeś, co dać mógłś Panie” — dumnie wykrzykuje niejeden mieszkaniec Chodorowa w dni świąteczne. Odwrotna strona medalu zaczyna się dopiero w punktach miasta mniej uczyszczonych. Tam można widzieć wszystko, bo poczynawszy od zdechłych kotów i dogorywających szczurów na ulicach, aż do wszelkich gatunków odpadków o woni mniej przyciągającej niżby należało. Te jednak usterki z ławością dadzą się pokonać przez sprężysty urząd gminny, pracujący niezmordowanie nad zeuropizowaniem miasta. Dzięki dość przestrzeganiemu porządkowi w mieście nie mamy tu do czynienia z epidemiami już od długiego czasu.

Urozmaicenie szarzyzny życia stanowią miejscowy teatr Wanatowicza, złożony z wytorowych sił amatorskich, jak p. Stanisława Katzerowa i Jan Niżnik. Teatr ten wystawia zawsze poważne sztuki polskich autorów, w doskonałym wykonaniu scenicznem. — Odczyty i koncerty odbywają się tu niemal co tygodnia. Ulubionym prelegentem jest p. Majer, b. rotmistrz austriacki, zatrudniony obecnie w restauracji kolejowej.

Dr. Andrzej Bylicki.

Mimochodem

Po krótkim niesławnem panowaniu odejdziesz nareszcie!

Lwów, 12 listopada.

(t) Udręka setek tysięcy ludzi, ostro zakończony bućk „shimmy”, skazany został na śmierć. Widzany już z zadowoleniem uśmiechnięte twarze, słyszany okrzyki radości jego ofiar na tę wesołą nowinę. Wróci tryumfalnie z powrotem bućk z szerokim nosem i witany będzie przez wszystkich z radością.

Bućk „shimmy” niedługo panował. Swoim nienaturalnym, nieestetycznym wyglądem zachwyty w nim nie wzbudzał. A straszny był w użyciu, zwłaszcza z początku. Któż z nas z nienawiścią nie zdejmował go wieczorem (a czasem w ciągu dnia) przeklinając pannę modę, w wściekłości nie rzucił nim o podłogę? Po kilkuletnim niesławnym panowaniu odejdziesz nareszcie. Zapłaczą po nim tylko producenci specyfików na nagniotki. A namożyło się tych cudotwórców w ciągu kilkuletniego panowania „shimmy” wielu.

Pierwsze jaskółki przyszyły już i do Lwowa. Hurtownicy obuwa otrzymali już wzory bućków z szerokimi nosami, z szerszymi nawet, niż noszono dawniej. Małeczko, a odetchniemy z błogiem zadowoleniem.

Z przemysłu naftowego.

Amerykane interesują się polskim rynkiem naftowym.

„Vacuum Oil Comp.” rozszerza sieć placówek handlowych — dla zbytu nafty. — „Royal - Dutch - Shell” studjuje koniunkturę na rynku polskim.

Lwów, 12. listopada.

„Vacuum Oil Company” Ltd., będące monopolistą ekspozyturą głośniego „Standard Oil Comp.”, przygotowuje dalszą rozbudowę swej organizacji handlowej przez założenie nowych biur sprzedaży i składów detalicznych w Małopolsce i na obszarze województw kresowych.

Plan handlowy tej firmy zmierza przede wszystkim do rozszerzenia zbytu nafty, olejami bowiem, zarówno maszynowymi jakoteż cyfndrowymi, konkuruje z naszymi firmami bardzo skutecznie na całym rynku krajowym.

Słychać też, że „Royal - Dutch - Shell” (grupa holenderska) bardzo żywie się interesuje koniunkturą na naszym rynku naftowym.

Widocznie więc noroskopy dla przemysłu naftowego w Polsce nie są tak ponure, skoro wzbudzają tak wielkie zainteresowanie w najpotężniejszych trustach zagranicznych.

FOLITYKA ZAGRANICZNA BULGARJI.

Sofja. 12 listopada. (Tel. G. P) Izba przystąpiła do omówienia projektu odpowiedzi na orędzie królewskie. Odpowiedź aprobuje politykę wewnętrzną i zagraniczną rządu i obiecuje poparcie dla polityki dążącej do konsolidacji przyjaznych stosunków pomiędzy Bułgarią a wielkimi mocarstwami i krajami sąsiadującymi z Bułgarią, wreszcie wyraża nadzieję, że lojalne wykonanie zobowiązań traktatów będzie również stanowiło dla Bułgarii gwarancję zachowania przyznanych jej praw oraz trwałego przywrócenia sprawiedliwego pokoju.

NADESŁANE.

Dr. Wł. PODSOŃSKI

Ordynacja ul. św. Zofji 10.

7677 Telefon 28-40.

DZIEWICA Z HAREMU

Z dnia.

Przypowieść o celnikach...
nieewangelicznych.

Lwów, 12 listopada.

Celnicy od samych początków ery historycznej nie cieszyli się dobrą sławą. Że ta zła sława nie zawsze była uzasadniona, świadczy o tem ewangelja — jednakowoż złośliwi ludzie wszystkich wieków i wszystkich krajów zawsze mieli wiele złego o celnikach do opowiadania. Snać takich złośliwców jest spora liczba w Rumunii, wskutek czego utarło się w świecie zdanie, że najmniej podobnymi do swego ewangelicznego brata po fachu, są celnicy rumuńscy, i że nawet znany powszechnie termin „kubany” zawdzięcza swoje powstanie silnemu pociągowi tych funkcjonariuszy państwowych ku „bani” (jak się zowie moneta rumuńska).

My, jako zdecydowani sympatycy naszego sąsiada, u którego najbajniej rośnie kukurudza i wysmaża się najlepsze sorbety, plotkom tym bynajmniej nie wierzymy. Niemniej pewnie zdarzenie u nas w Polsce nasuwa nam rleprzeptartą analogię do kursującej po świecie anegdotki o rumuńskich celnikach.

Pewien bogaty przemysłowiec z Austrii czy Niemiec miał fantazję pójść o grubą kaskadę, że potrafi wywieźć z Rumunii znaczny transport oliwy bez opłacenia żadnego kubana. Przemysłowiec pojechał sam do Rumunii, poddał dokładnemu studjum wszystkie obowiązujące tam przepisy dla wywozu i na tej podstawie zaopatrzył się w cały plik pozwoleń i poświadczeń urzędowych. Potem z miną tryumfatora asystował na granicy przewoźowi swego towaru. Celnicy przeglądali świadectwa, popatrzeli wymownie na ręce i kieszenie transportera, na co ten odpowiedział równie wymownem milczeniem.

„Była chwila zmagania się dwóch potęg

A potem rzekli celnicy:

Nie ulega wątpliwości... papiery są w porządku i wolno panu przewieźć oliwę przez granicę — jednakowoż... nie ma tu pozwolenia na wywóz blaszanek, w których oliwa się znajduje... blaszanki zatem muszą pozostać

...Blask tryumfu zgasł w oczach zachwalnego przemysłowca.

Uznał za stosowne na osobności „przeglądnięć” raz jeszcze z pp. celnikami zdobyte legalną drogą dokumenty.

Po tej konferencji okazało się, że wszystko jest w porządku — oliwa w blaszankach przejechała granicę, lecz przemysłowiec przegrał zakład...

A oto temat do podobnej anegdotki nasuwa telegram agencji celnej w Dziędzicach, otrzymany przez jedną z lwowskich firm kwiatowych. Telegram ten zawierał następujący raport: Zatrzymano 2 wiązki świeżych kwiatów, wagi 25 kg. — nadawca Cezare England, Tarłów, — dla braku świadectwa zdrowia — natychmiast zadysonować!

Brzmi to jak bajka, albo sfingowana zagadka.

Czy to możliwe, aby z takiego powodu zatrzymano kosztowne kwiaty, które wskutek kilkunastominowej nawet tylko zwłoki mogą zamienić się w więziłą mierzwę?

I jakiego to „świadectwa zdrowia” potrzebują kwiaty do przebycia granicy?

„Czy aby nie analogicznego jak owe blaszanki rumuńskie?

Oto interesujące zagadnienie, którem winnyby się zająć odpowiednie władze warszawskie.

Sądźmy, że wobec wielkiej wprawy w rozwiązywaniu rebusów importowych i eksportowych nie przyjdzie im to z trudnością.

I. P.

TRAGICZNY ZGON POLSKIEGO SPORTSMENA.

Hr. Zborowski, znany jako jeden z najlepszych szoferów-sportsmenów, Europy, zginął niedawno wskutek nieszczęśliwego wypadku podczas wyścigów automobilowych we Włoszech.

4.418 zł. 20 gr.!
oto suma, którą w ciągu 4 dni
złożyli Czytelnicy „Gazety Porannej” na karetkę
Pogotowia Ratunkowego.

Lwów, 12. listopada.

Podjęta przez Czytelników „Gazety Porannej” akcja na zakupno karetki dla Pogotowia Ratunkowego, będąca odpowiedzią na nasz apel, wydaje z każdym dniem coraz poważniejsze rezultaty. Dziś kwota składek osiągnęła sumę 4118 zł. 20 gr. Ufamy, że ofiarność na szlachetny ten cel będzie się wzmagala z każdym dniem i pozwoli Pogotowiu już wkrótce rozszerzyć swą dobroczynną działalność w niesieniu pomocy nieszczęśliwym.

Na apel „Gazety Porannej” złożyli w dalszym ciągu:

Pierwsza gal. Tow. akc rafinerji spirytusu we Lwowie, Lewandówka 10 na zaproszenie firmy J. A. Baczewski, fabryki likierów we Lwowie składa 1000 złotych i zaprasza do dalszej kolekty i jednania ofiarodawców Towarzystwo przemysłowe Kosseckich, Lewandówka i firmę Józef Thom i Syn, młyny parowe i fabryka chleba Janowska 60.

General dr. Teodor Ballaban, general lekarz W. P., zaproszony przez S. A. W., którego datęk wykazano już wczoraj, zaprasza sen. dra Marcina Szarskiego, p. Dunina dyr. „Pezetu” i dra Witę Sullmirskego.

Posel Hipolit Sliwiński na zaproszenie posła Bryla składa 100 zł i zaprasza do dalszej kolekty dyr. Józefa Tomickiego i prof. dra Ludwika Ebermana, prof. Politechniki.

Dr. Lucjan Mildwurm, adwokat we Lwowie na zaproszenie p. dyr. Krzysztofowicza składa 100 zł i zaprasza do dalszej kolekty i jednania ofiarodawców dra Bogusława Longnamps, adwokata we Lwowie i p. Brücknera.

Dr. Bronisław Stomnicki na zaproszenie S. A. W. składa 50 zł i zaprasza do dalszej kolekty i jednania ofiarodawców p. radcę Arnolda Kołsnera, dyr. „Pezetu” i dyr. Akc. Banku Związk. p. Groblewskiego,

P. Akselbrad, właśc. młyna parow. we Lwowie przyłączając się do akcji „Gazety Porannej” składa 250 zł i zaprasza do dalszej kolekty p. Leona Zielę, właśc. dóbr we Lwowie, ul. Słowackiego 4 i p. Henryka Suchestowa, właśc. dóbr we Lwowie, ul. Pańska 4.

Firma „Zakopane” na zaproszenie dra Jana Ruckera składa 25 zł i zaprasza ze swej strony do kolekty i jednania ofiarodawców p. Karola Krupnińskiego, kupca i wł. realn. we Lwowie, oraz firmę Karol Bödicker & Co. we Lwowie, właśc. Mikolajucha.

Dr. Jakób Selzer przyłączając się do akcji „Gazety Porannej” składa 20 zł i zaprasza do dalszej kolekty i jednania ofiarodawców p. dyr. Marka Bieler i p. dyr. Hermana Siegenbana.

Zakład fryzjerski Władysława Pitolaja na zaproszenie firmy fryzjerskiej Stoińskiego składa 40 zł, a to: Władysław Pitolaj 15 zł, S. Prewendar 5 zł, Seweryn Machowski 5 zł, Andrzej Muzyka 2 zł, Stefania Eplerówna 1 zł, Marja Mrozowska 2 zł, Olga Glińska 1 zł, Banas Michał 2 zł, Hipko Stanisław 2 zł, Kopezyński Wacław 1 zł, Antoni Pisz 2 zł, Kociołek Władysław 1 zł, Zielińska 1 zł i zaprasza do dalszej kolekty i jednania ofiarodawców p. Lerchera ul. Trzeciego Maja i p. Maksa Zuckerkandla ul. Bourliarda.

Firma „Andree” pl. Marjański przyłączając się do akcji „Gazety Porannej” składa 20 zł i zaprasza do dalszej kolekty firmę Lipsker pl. Marjański 8 i firmę Dittmar pl. Marjański 9.

P. Tadeusz Kuchar, współwł. kino-teatru „Lew” na zaproszenie dra Bronisława Owczarskiego składa 100 zł i zaprasza do dalszej kolekty i jednania ofiarodawców kustosa fundacji Skarbckowskiej p. hr. Stanisława Skarbka i p. dyr. Götza z Banku Polskiego.

ZESTAWIENIE:

1. Gal. Tow. akc Raf. Spirytusu	1000.— zł.
2. Pceł Hipolit Sliwiński	100.— zł.
3. Dr. Lucjan Mildwurm	100.— zł.
4. Dr. Bronisław Stomnicki	50.— zł.
5. P. Akselbrad	250.— zł.
6. Firma Zakopane	25.— zł.
7. Dr. Jakób Selzer	20.— zł.
8. Zakł. fryzj. Wł. Pitolaja	40.— zł.
9. Firma „Andree”	20.— zł.
10. P. Tadeusz Kuchar	100.— zł.
Razem	1705.— zł.
Poprzednio	2713.20 zł.

4118.20 zł.

Proszę o głos!

Jesteśmy wydani na łaskę paskarzy!

Lwów, 12 listopada.

Od szeregu miesięcy przynosi mi mleko do domu mieszkający pod Lwowem gospodarz wiejski. Cena z początku stopniowo, acz w powolnem tempie wznosiła się, do czego zresztą przyzwyczailiśmy się już wszyscy.

W ostatnich tygodniach wzrost ceny przechodzi jednak już wszelką miarę. Z początkiem października br. płaciłem 36 groszy za litr, w drugiej połowie października wzrosła cena do 40 groszy; 1 listopada żądał już mój dostawca 45 groszy, 8 listopada płaciłem 50 groszy, a w trzy dni później wzrosła cena do 60 groszy!

Tak więc, w przeciągu 5 tygodni podniosła się cena mleka o 66 procent!

Jestem urzędnikiem, za październik ogłoszono oficjalny wzrost drożyny o 7 procent, czyli na 1 grudnia br. uposażenie wzrosło o 3 grosze na punkcie. Różnica w cenie za mleko — o ile zatrzyma się w swej szalonej progresji — znajdzie może pokrycie. Ale prócz mleka potrzeba jeszcze czego innego do życia.

Jeden z wielu.

Zasadnicza reorganizacja kolejnictwa.

Specjalna komisja przybyła w tym celu do Lwowa.

Lwów, 12. listopada.

(s). Celem niniejszego podniesienia sprawności naszych kolei, podjęło ministerstwo kolei akcję w kierunku całkowitej reorganizacji naszego aparatu kolejowego. Ma ona na celu ujednolicienie służby i organizacji kolei w poszczególnych dyrekcjach, uproszczenie aparatu kolejowego, oraz wprowadzenie oszczędności bez uszczerbku dla sprawności kolei.

W związku z tem objeżdża specjalna komisja ministerjalna poszczególne dyrekcje, aby na miejscu poinformować się o stanie rzeczy. W sprawie tej bawi od wczoraj we Lwowie komisja pod przewodnictwem inż. Stolzmana.

Jak się z wiarygodnego źródła dowiadujemy, ma reorganizacja kolejnictwa we wszystkich dyrekcjach wejść w życie z dniem 1. stycznia 1925 r.

Wśród pism

i książek.

Lwów, 12 listopada.

Poglądowa mapa hydrograficzna Rzeczypospolitej polskiej 1 : 750.000 wydana staraniem Wydziału Hydrograficznego M. R. P. w Warszawie. Przez Ministerstwo R. P. opracowana, mapa ta odznacza się zarówno bogactwem dokładnego i cennego materiału, jak i pięknym wykonaniem. Jest to jedyna tego rodzaju mapa Polski. Cena 8 zł.

Rhythmos - Dancing

od 15. b. m. rozpoczyna się kurs pod kierow. sił fach. z inst.

ELMAYER - WIEN

Lwów, Grodzickich 2.

789

DZIEWICA Z HAREMU

KRONIKA.

PRENUMERATA: Miesięczna 4 zł. 25 gr.
Z dostawą na miejscu lub przesyłką
pocztową 4 zł. 50 gr. — Za granicą
5 zł. 50 gr.

TEATR WIELKI:

Czwartek 13 bm. „Komisarz sowiecki” (50 proc. zniżki, abonament ważny).
Piątek 14 bm. „Cyrułik sewilski” (z udziałem Paszkowskiego).
Sobota 15 bm. o g. 3 popoł. „Chory z urojenia” (przedstawienie dla młodzieży szkolnej).
Sobota 15 bm. o g. 7 wiecz. „Salome”.
Niedziela 16 bm. o g. 3 popoł. „Chory z urojenia” (przedstawienie popularne).
Niedziela 16 bm. o g. 7 wieczór „Cyrułik sewilski”.

TEATR MAŁY:

Czwartek: „Prawo pocałunku”.
Piątek 14 bm. „Prawo pocałunku”.
Sobota 15 bm. „Prawo pocałunku”.
Niedziela 16 bm. „Prawo pocałunku”.

TEATR NOWOŚCI:

Czwartek: „Hrabina Marica”.
Piątek 14 bm. „Hrabina Marica”.
Sobota „Hrabina Marica”.
Niedziela 16 bm. „Hrabina Marica”.

*

Dziś, t. j. we czwartek 50% zniżki w Teatrze Wielkim na sensacyjną sztukę Czirikowa „Komisarz sowiecki”. Abonament będzie ważny.

„Cyrułik sewilski”. Życzeniu szerokiego koła melomanów lwowskich stanie się zadość, gdyż w piątek ujrzą oni na scenie Teatru Wielkiego w doskonałej obsadzie i nowej inscenizacji operę Rossiniego, którą teatr nasz przygotował z wielką starannością. Na wznowienie to będzie ważny abonament. „Cyrułik sewilski” powtórzony będzie w niedzielę.

Wielki koncert w Teatrze Wielkim, staraniem Komitetu „Tygodnia Akademika” odbędzie się 16 bm. o 11.30 m. przedpoł. Wystąpią w nim wszystkie lwowskie zespoły chóralne, także techniczne i akademickie. Koncert, jako produkcja artystyczna, będzie posiadał wysoką wartość ze względu na doborowy program i wykonawców.

*

Teatr „Bagatela”. Obecny program: „Kozłaki-opalki” rewiewka aktualna. M. Mirski, L. Haristen, Willy Ditrich, wirtuoz instrumentalny. „Pedałek obrotowy” farsa aktualna. Początek o godz. 8.15.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA.

Piątek 14 listopada: Zespół „F. Harmoników” wiedeńskich.
Wtorek 18 listopada: Lew SIROTA, pianista.

Dancing. - Cduh, Rynek 40. I. p. Dziś we czwartek, dancing o godz. 7.

WYJAŚNIENIE.

Doszło do mojej wiadomości, że lansowane są po Lwowie pogłoski, jakoby toalety Pani Mirowskiej w operetce skiej do „Maricy” zostały wykonane w dniu i Paryża. Celem sprostowania tych fałszywych pogłosek oświadczam niniejszym, że wszystkie toalety Pani Mirowskiej do „Maricy” zostały wykonane w mojej pracowni. „STANISŁAWA”.
Lwów, Akademicka 22. 7882

Zjazd okręgowy T. S. L. Zjazd delegatów Kół Towarzystwa Szkoły Ludowej okręgu lwowskiego odbędzie się we Lwowie dnia 16. bm. w sali Towarzystwa Gospodarskiego (ul. Kopernika 20). Początek obrad o godz. 10 rano. Obrady poprzedzi Msza św. w Bazylice katedralnej.

Wieczory kultury teatralnej zaczyna się 17 bm. odczytem inauguracyjnym prof. dr. Juliana Kleinera pt.: „Kultura teatralna Paryża” na podstawie wrażeń sezonu 1923/4. Nastąpią dalej wykłady, które odbywać się będą każdego poniedziałku w sali Instytutu Technologicznego, ul. Bourlinda. Pierwsza seria (listopad — grudzień 1924 obejmie: 24 listopada — Józef Jedlicz: „Czy zmierzcha teatr”? — 1 grudnia — Henryk Hescheles: „Walka o styl w współ-

Echa odkrycia tajemniczej trumny w Zakładzie karnym dla kobiet.

USTALENIE WIEKU ZWŁOK. — NA TŁE OPOWIADANIA ARESZTANTKI, ZA NOTOWANEGO W RAPORTACH POLICYJNYCH, PRZYSTĄPIONO DO ROZWIĄZANIA ZAGADKI.

Lwów, 12 listopada.

(t.) Na polecenie prokuratora Swo-body prowadzi Ekspozytura policji śledczej dochodzenia, mające na celu, o ile metności, wyjaśnić tajemnicę zagadkowej zbrodni popełnionej przed laty. Kości i szczątki trumny względnie skrzyni przewieziono do Instytutu medycyny sądowej, gdzie komisja sądowo-lekarska zbada, jakiej płci była ofiara, określi od ilu laty zwłoki leżały pod ziemią i o ile będzie można, ustali rodzaj wzgl. narzędzie zbrodni.

Pochowany w tak zagadkowy sposób osobnik był bardzo wysokiego wzrostu, trumna miała długości przeszło 2 metry.

W związku z odkryciem przypomniało sobie na Ekspozyturze śledczej o pewnym wypadku z przed kilku laty. —

czesnych teatrach”. — 8 grudnia — Dr. Adam Softys: „Wpływ renesansu na muzykę dramatyczną”. — 15 grudnia — Dr. Juliusz Balicki: „Problemy aktorsko-sceniczne w operze”. — 22 grudnia — Jan Parandowski: „Walka z koturnem”.

Lwowskie Tow. Lekarskie. XXX. posiedzenie naukowe odbędzie się 14. bm. o godz. 18. w sali Polikliniki, ul. Landego 5. Porządek dzienny: 1) Demonstracje chorych, 2) Plk prof. dr. Węglowski: „Uwagi kliniczne nad ropniami przy- i około-nerkowymi” (wykład).

Na Pierwszym walnym zgromadzeniu Kółka historyczno-prawnego Słuchaczy U. J. K., które odbyło się 8 bm. dokonano wyboru zarządu z następującymi wynikami: Prezes: J. Adamis. Wicepr.: Dr. K. Koranyi. Sekret.: Z. Wachlowski. Skarbnik: F. Wojeński. Bibliotekarz: A. Adamisówna. Zastępcy: Glanz C. Gottfried H. Rogowski F.

Do Obrońców Lwowa. Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Związku odbędzie się 21 bm. o godz. 6 wiecz. w sali Tow. Pedagog. (Zimorowicza 1. 17). Na porządku dziennym: Wybory władz Z. O. L.

Związek Obrońców Lwowa z listopada 1918 r. wzywa swych członków, ażeby wzięli gremjalny udział w pogrzebie śp. generała dywizji Zygmunta Strzeleckiego, b. dowódcy Dywizji lwowskiej w walkach 1919 r., zmarłego 12. bm. Pogrzeb odbędzie się 14. bm. o godz. 10. z domu żałoby przy ulicy Małeckiej.

Obecna sytuacja. W niedzielę, 16. bm. o godz. 10 rano w lokalu Zw. Leg. (ul. Zielona 7) wygłosi prezes Okręgu referat pt.: „Obecna sytuacja”.

(jp) Nowa fabryka we Lwowie. Magistrat wydał konsens na budowę 3-piętrowego domu przy ul. Sądowniczej, w którym się ma mieścić fabryka przyrządów mierniczych. Nadto wydano konsens na budowę domu parterowego przy ul. Kęczyńskiego.

(jp.) Ile ma wynosić czynsz dla dclowowanych? Sekcja finansowa Rady miejskiej uchwaliła wniosek, aby czynsz dla dclowowanych w Baraku na Personkowie wynosił miesięcznie 10 zł. od osoby.

(jp.) Konserwacja grobów ludzi zasłużonych. Na posiedzeniu Sekcji IV. Rady miejskiej uchwalono zbadać stan grobów ludzi zasłużonych, które pozostają pod opieką miasta, a równocześnie uchwalono przeznaczyć na cele konserwacji tych grobów 1000 zł.

(jp.) Subwencje gminne. Sekcja finansowa Rady m. uchwaliła pomiędzy innymi najmniejszymi udzielić subwencji w kwocie 2 tys. zł. Kom. Wojew. im. Sienkiewicza, takież subwencji Tow. bursy im. św. Wojciecha na pokrycie dachu kościoła św. Wojciecha oraz domu bursy. — W szkole dla handlu zagran. udzielono również subwencji w kwocie 2 tys. zł. tyleż przeznaczono dla Tow. dziennikarzy we Lwowie.

(jp.) Odrastawianie baraków epidemicznych. Z uznaniem należy podnieść, że gmina postanowiła znacznym nakładem przeprowadzić gruntowne adaptacje baraków epidemicznych przy ul. Janow-

Mianowicie w r. 1920 lub 1921 eskortował posterunkowy pewną aresztantkę z Zakładu karnego do Przemyśla i ta w drodze opowiadała mu, iż w zakładzie według wersji, krążących wśród więźniarek, jest gdzieś zakopana trumna ze zwłokami. Posterunkowy po powrocie do Lwowa zameldował o opowiadaniu eskortowanej swym przełożnym. Ci jednakże nie przywiązywali uwagi do fantazyjnego opowiadania i dochodzeń nie wszczynano.

Obecnie na policji wertuje się akta z owego czasu, celem znalezienia raportu posterunkowego. Chodzi o ustalenie nazwiska aresztantki, która ewentualnie będzie przesłuchana. Poza tem prowadzone są dochodzenia w innych kierunkach. Szybkie rezultaty spodziewać się ze zrozumiałych względów nie należy.

skiej. Koszta tych adaptacji wynosiły mają, 82.500 zł.

(jp.) Dla nakarmienia biedaków. Sekcja finansowa Rady miejskiej uchwaliła wesprzeć akcję humanitarną Tow. św. Wincentego a Paulo i na cele prowadzenia kuchni dla ubogich udzielić Tow. 2000 zł. subwencji, oraz przeprowadzić adaptacje 3 sal w budynku przy ul. Teatryńskiej 1. kosztem 785 zł.

(jp.) Nie chcą płacić podatku od spożycia. Magistrat ukarał grzywnami od 15 do 300 zł. szynkarzy i restauratorów, uchylających się od opłaty podatku od spożycia.

(jp.) Rozszerzenie cmentarza Janowskiego. Na posiedzeniu Sekcji IV. Rady miejskiej uchwalono zakupić od fundacji hr. Skarbka parcelę o powierzchni 10.276 sążni kw. za cenę 51.380 zł. na rozszerzenie cmentarza Janowskiego.

Na raucie Korporacji Akad. „Leopolda” w sobotę, 22 b. m. w salach Kasyna miejskiego spotka się cały wytworny i elegancki Lwów. Protektorami są pp.: Dr. Leonard Stahl, Dr. Maksymilian Lip-tay, Dr. Zdzisław Próchnicki i Dr. Michał Pawlikowski. Część dochodu przeznaczą Komitet na cele „Biblioteki Słuchaczy Prawa”.

Dziś w Sokole-Macierzy odbędzie się o godz. 20.30 Wieczór tańca i śmiechu, na którym wystąpi ulubieniec Lwowa, Korabianka, Rapacka, Zakrzyńska, Gorecka, Tatrzalski, Sowiński, Bojanowski, Kopezyński i Morawski. Program niezwykle ciekawy, urozmaicony i dotychczas we Lwowie niebywały.

(t) Agitator bolszewicki i wzorowi żołnierze. Omgdaj w 19 pp. Obrony Lwowa odczytany został rozkaz, udzielający pochwałę dwóm szeregowcom tego pułku, Stanisławowi Mazurkiewiczowi i Grzegorzowi Hodowanemu, za wzorowe zachowanie się. Obaj w czasie jazdy na urlop zostali nagabani w po-ciągu przez jakiegoś człowieka, który był niewątpliwie agentem bolszewickim, gdyż zaczął robotę ściebie po bolszewicku, wyzywając na Polskę, rząd, wojsko, wywołując, że żołnierzowi polskiemu w wojsku dzieje się wielka krzywda, a oficerowie polscy, to sami burżuje itp. Agitator tak dalece posunął się w swojej krećcie robocie, że żołnierze oburzeni na owo pwanie na majestat Polski i na zaszczytny nasz mundur, schwycili podstępniego agitatora za bary, oddając go władzom bezpieczeństwa na pierwszej stacji.

(t.) Oko nożem uszkodził 17-letni Władysław Pafczak, towarzysząc zabawy Władysławowi Berdowskiemu zam. przy ul. Janowskiej 120. Berdowskiemu opatrzyło Pogotowie ratunkowe.

(t.) 500 paczek tytoniu do fajki porzucał na widok posterunkowego na Wąłach Gubernatorskich jakiś młody rzemieślnik. Pochodzą one prawdopodobnie z dzisiejszej nocnej kradzieży w trafice przy ul. Lyczakowskiej 12, gdzie po rozbięciu zamków, skradziono papirosy i tyton. wartości około 1000 złotych.

(t.) Dwa zamachy samobójcze kobiet. Wczoraj rano targnęła się na swoje życie Róża Mann, wdowa po fryzjerze z

Warszawy, chwilowo przebywająca u brata swojego Leisera Sterna przy ulicy Ochotnickiej 9. Zamknawszy się w łazience, odkręciła kurki gazowe i położyła się na podłodze. W porę spostrzeżono jej nieobecność w pokojach i zawezwano Pogotowie ratunkowe. Przyczyną zamachu rozstrój nerwowy i ruina materialna. — Drugi zamach zakończony śmiercią wydarzył się przy ul. Zygmunto-wskiej 25. Zamieszkała tam 52-letnia Chaja Manblatt, w celu samobójczym zjadła truciznę na szczury. Przewieziona do szpitala — zmarła dziś w nocy. Powodem rozpaczliwego czynu rozstrój nerwowy.

Syndykat dziennikarzy krakowskich, wybrał nowy wydział: prezes A. Beaupre, wiceprezes Fr. Potocki, sekretarz W. Korolewicz, skarbnik A. Bassara, oraz kilkunastu członków Wydziału.

Józef Broszkiewicz, b. dyrektor policji krakowskiej zmarł w Krakowie 9 b. m. w swoim czasie został przez władze austriackie przeniesiony do namiestnictwa we Lwowie, gdyż uważano, że obywatelstwo jego stanowisko jako dyrektora policji w czasach wojennych nie jest na rękę c. k. rządowi. Później objął stanowisko szefa bezpieczeństwa przy wojew. krakowskim, które opuścił po znanych wypadkach listopadowych.

(t.) Stan robót około budowy portu w Gdyni. Wybudowano dotychczas 1) Molo długości 550 m., z przystanią głębokości 6—7.3 m. na długości 150 m., 2) Łamacz fal długości 170 m. z przystanią na całej długości, 3) Wodociąg, elektrownię portową, warsztaty mechaniczne i tartak dla użytku budowy portu. Poza tem istnieje połączenie kolejowe z Gdynią, oraz kolejka do mola i łamaczu fal. — Urząd emigracyjny wybudował barak dla emigrantów, obliczony na 1000 osób.

Kupując w „Harmonii” Magazynie nut E. Schmal we Lwowie, ul. Romana-wicza 1. 11 (przedłużenie ul. Akademickiej) składasz pewną kwotę dla naszego akademika, gdyż firma powyższa opodatkowała przez okres „Tygodnia Akademika” swój obrót 1% brutto na rzecz Akademików. 7856

Z powodu olbrzymich kosztów wyświetlania filmu „Dziewczę z karuzeli” w „Marysieńce” i „Koperniku”, karty wolnego wstępu stałe i jednorazowe, z wyjątkiem redakcyjnych, województwa, przeżyłymi polskimi, komendy policji, komisarjatu V. policji dla „Kopernika” i komisarjatu II policji dla „Marysieńki”, oraz VII. departamentu Magistratu, są od czwartku 13 bm. aż do odwołania nieważne. 7885

Nocny napad na plebanię.

Rabusiów schwytano.

Lwów, 12. listopada.

(t.) Zuchwałego napadu na plebanię dopuścili się onegdajszej nocy dwaj bandyci w Nowosiótkach, pow. przemyski. O godz. 2 w nocy ujrzała z przerażeniem zbudzona ze snu siostra ks. Choleńskiego, Zofia, dwu zamaskowanych i uzbrojonych opryszków, wchodzących przez wyłamanie okno do pokoju. Po steroryzowaniu obecnych bandyci obrabowali ubogą plebanię.

Wkrótce aresztowano na podstawie opisu obu bandytów. Są to Jan Sylko i Wasyl Olejnik. Ponieważ zachodzi podejrzenie, iż schwytani są sprawcami innych podobnych napadów, do oświetlenia ich zbrodni-czej działalności przyczynić się może opis osób:

Jan Sylko ma lat 29, wysoki, postawny, oczy ciemne, włosy długie ciemne, nos prosty, mięsisty, podwójny podbródek. Wasyl Olejnik ma lat 23, jest średniego wzrostu, szczupły, twarz podłużna, blada, bez zarostu, uszy odstające, u prawej ręki brak 2 palców.

DZIEWICA Z HAREMU

Ze świata.

Brr... Aż ciarki przechodzą!

Co czeka ludzkość...

Wiedeń, w listopadzie.

W wiedeńskiej „Uranii” miał wykład prof. Dr. A. Till na aktualny obecnie temat o przyszłości na tej ziemi. Na podstawie doświadczeń w dziedzinie geologii z czasów przeszłych i obecnych, wskazujących na ciągłe zmiany powierzchni ziemi, przepowiedział prelegent, że wulkany stopniowo wygasną, powłoka ziemi zgęstnieje a woda zniknie powoli.

Po kilku tysiącach lat nie będzie już wody na ziemi, którą pokryją watstwy soli w postaci białych pustyni a panować na niej będą wyłącznie wiatry i zimno. Ustanie obrót ziemi na około swej osi, stopniowo ulotni się ziemia, aż wreszcie powoli wróci zupełnie do słońca i niknie z wszechświata.

Piękne horoskopy dla ostatniego człowieka na ziemi.

Nowy zegar na ratuszu wiedeńskim. Z Wiednia donoszą: W myśl uchwały Rady miejskiej zastąpiono stary, dawno już wysłużony zegar na ratuszu wiedeńskim zegarem nowym, modnie skonstruowanym i elektrycznie napędzanym. Zegar stary przechodzi do zbiorów muzealnych. Kiedyż przejdzie nasz domorosły zegar ratuszowy w zasłużony, stały stan spoczynku?

(t) Trucizna w pomadkach do karmienia warg wykryta została przez lekarzy w Lipsku. Zwrócili oni uwagę na coraz większą ilość młodych eleganek kobiet, chorujących na żółtkowe choroby. Przyczyną okazała się wykręta w kosmetykach trucizna.

(t) Podziemne pasaży uliczne w Paryżu. Magistrat Paryża urządził w najbliższych dniach próbę projektu odciążenia ruchu pieszego na skrzyżowaniach najruchliwszych ulic. Będą popod ulicą Montmartre urządzane pasáže dla pieszych. Jest to punkt miasta, gdzie w pewnych porach wieczoru niemożliwe jest przejść pieszo przez ulicę.

(+) Chodzące zbiorowisko bakterii. W Sztokholmie zachorowało około 40 osób na tyfus. Stwierdzono, że objawy tyfoidalne nastąpiły po spożyciu ciastek z pewnej cukierni. Poddano ścisłemu zbadaniu cukiernika z całym personelem i przekniano się, że pewna pomyłeczka była istną chodzącą hodowlą bakterii tyfoidalnych, sama nie doznając żadnego szwanku na zdrowiu.

(t). Rezultaty osiągnięte w lotnictwie. Samoloty latają bez lądowania przeszło 4000 kilometrów. Najdłuższy czas lotu bez lądowania wynosi 36 godzin. Wysokość osiągnięta 12.000 metrów. Szybkość największa 425 km. na godzinę. Jeden samolot może unieść do 8.500 kg. bomb, lub może zabrać 100 żołnierzy z pełną amunicją. Nowy Junkers posiada 12 silników o mocy 4000 koni parowych. Może być uzbrojony w kilkadziesiąt karabinów maszynowych.

Fejleton ekonom. „Gaz. Por.” z 11 XI 1924.

Nieporozumienie na tle monopolu spirytusowego

Mętne informacje o monopolu spirytusowym. — Krytyczna ocena tych informacji. — Nieścisłości, które wymagają sprostowania. — Ustalanie ceny kupna spirytusu.

(Ciąg dalszy).

Trafność takiego rozumowania potwierdza reszta treści art. 10 ustawy, który rozstrzyga kwestję analogiczną, a którego użył Minister Skarbu (mniejsza z tem czy zgodnie, czy też niezgodnie z ustawą) do wydania rozporządzenia wykonawczego o cenie zakupu. Artykuł ten bowiem orzeka wyraźnie, że monopolową cenę nabycia spi-

Broń, Amunicję poleca najtaniej

E. DMYTRACH Lwów, ul. Legionów 3

Z życia ekonomicznego.

Giełda zbożowa.

Lwów, 12 listopada.

Stagnacja w transakcjach giełdowych i pozagiełdowych. Zainteresowanie dla owsa dobrej jakości przy braku podaży. Silne zaofiarowanie koniczyny bez pożytku. Tendencja chwiejna. Uspokojenie bez ochoty.

Obroty pozagiełdowe

Lwów, 12 listopada.

Wczoraj tendencja chwiejna, lekko wyżkowa. Obrót średni.

Dolary amer. 5:20 do 5:20 1/2, dolary kanadyjskie 5:02 do 5:15, korony czeskie 0:15 1/2 do 0:15 3/4, leje 0:02 1/2 do 0:02 3/4, franki franc. 0:27 1/2 do 0:28, franki szwajcar. 0:97 1/2 do 0:98, funty szterl. 23:40 do 23:50. Ruble a 500 i a 100 za 1 tys. 0:00 zł. do 0:00 zł, drobne za 1 tys. 0:00 do 0:00 zł. niemieckie tys. stare za 1 tys. 0:00 do 0:00 gr.

Złote: 20 kor. 21:80 do 22:00, 20 frank. 19:80 do 20:00, 20 mark. 23:30 do 23:50, 10 rubli 27:20 do 27:50 gr.

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania z dn. 12 b. m. Berlin —, Bruksela —, Holandia —, Nowy Jork 5:19, Londyn 23:93 1/2, Paryż 27:50, Medjolan 22:42, Praga 15:40, Budapeszt 0:06:67, Bukareszt 2:80, Belgrad 7:42 1/2, Sofia —, Wiedeń —, Warszawa —, Belgja 25:10.

Ograniczenie ruchu na kolejach małopolskich.

Lwów, 12 listopada.

Na liniach małopolskich obowiązują następujące przerwy względnie ograniczenia ruchu towarowego:

Dyrekcja lwowska: 1) Ogólna przerwa ruchu na szlaku Borki Wielkie — Grzymałów. Dyrekcja stanisławowska: Na odcinku Jasienów Polny (wylączanie) Granica — Państwa pod Jasienowem Polnym, oraz na odcinku Worochta (wylączanie) Granica Państwa pod Woronienką, wstrzymany ruch osobo-

Finansowe i gospodarcze położenie Polski.

Wiedeń, w listopadzie.

Państwowe i prywatne stosunki gospodarcze Polski doznały w ciągu bieżącego roku podobnego zwrotu jak Austria w pierwszym roku sanacji. Zainteresowanie nawiązania stosunków, gospodarczych z Polską jest w całej środkowej Europie powszechne. Wiedeńska Izba handlowa i przemysłowa, Związek austriackich banków i bankierów (Verband österreichischer Banken und Bankiers) i Wiedeńskie Targi (Wiener Messe) wydały zatem nadzwyczajny numer swego pisma „Wirtschaftliche Nachrichten” poświęcony w całości Polsce i obejmujący 520 stron druku. Nadzwyczajne to wydanie wytknęło sobie za cel jak najdokładniej obznajomić sferę gospodarczą z wszelkimi przejawami życia gospodarczego Polski. Do artykułów z rak głoszących znawców finansowego i gospodarczego położenia Polski dołączono liczne nader przejrzyste tablice, a także główne opisy wielkich przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i bankowych uzupełniają całością obrazu. To nadzwyczajne wydanie, które zresztą też swym nader starannie ozdobionym układem graficznym na powszechną uwagę zasługuje, wzbudzi niewątpliwie najżywsze zainteresowanie u tych wszystkich, którzy pozostają w stosunkach handlowych z Polską, lub też nawiązania takich stosunków z firmami polskimi poszukują. Ale nie tylko dla Polski, lecz i dla wszystkich innych państw jest ono bardzo cennym środkiem pomocniczym dla poznania sił gospodarczych Państwa Polskiego. Pojedyncze egzemplarze tego wydania są do nabycia w nakładzie Związku austriackich banków i bankierów w Wiedniu (Verband österreichischer Banken und Bankiers, Wien I. Hohenstaufengasse Nr. 7) i w księgarniach.

PO WYBORACH W ANGLII

LADY ASTOR,

wybrana do Izby gmin. Do popularności jej przyczynił się energiczny sposób prowadzenia kampanii przez wygłaszanie oświadczeń mowy, pełne humoru i dosadnej satyry.

Decydujące zawody o mistrzostwo Łodzi przyniosły Ł. K. S. zwycięstwo nad Turystami w stosunku 3:2. Tak więc Ł. K. S. mimo szalonej wprost kampanii prowadzonej przeciw niemu z wszystkich stron, zdołał on jeszcze wydobyć się na czoło łódzkich klubów.

Lekka atletyka maszeruje... ale w Warszawie. Ostatniej niedzieli odbył się w Warszawie doroczny drużynowy bieg na przełaj na przestrzeni Wilanów — Warszawa (około 9 km.). Z 37 startujących przybyło do celu 26. Pierwsze miejsce zajął zwycięzca maratoński Szelestewski, przebiegając przestrzeń w czasie 29 min. 9 sek. W konkurencji zespołowej pierwsze miejsce zajęła Polonia 10 pkt., drugie Warszawianka, trzecie Verona.

Pogoń jedzie! I. drużyna Pogoni wybiera się na dwudniową wycieczkę do Bielska i Krakowa. W sobotę gra Pogoń z Hakoahem bielskim, a w niedzielę z krakowską Wisłą.

Uwaga światka sportowego skierowana była ubiegłej niedzieli na Wiedeń, gdzie zetknęły się drużyny reprezentacyjne Austrii i Szwecji. Zawody powyższe zakończyły się wynikiem remisowym 1:1. Gra nie stała na oczekiwanym poziomie. Mimo sześciowej przewagi Wiednia, uważać należy wynik za zaskakujący.

W Pradze gościł wiedeński Wacker, przegrywając ze Spartą skromnie 4:3. Wiedeńczycy okazali się dobrą drużyną, to też Sparta miała ciężkie zadanie. Szczególną uwagę zwracał Resch, który gra swoją dorównał swemu słynnemu przeciwnikowi Kadzie. Z dalszych spotkań zasługuje na uwagę Slavia — Viktoria Weinberge 10:1 i zwycięstwo Viktorji Žizkov na Tepliczce F. K. 4:0.

Kleska D. F. C. Ze prowincjonalne drużyny czeskie nie ustępują stołecznej. o tem może nas przekonać choćby zwycięstwo S. K. Pardubitz nad słynnym D. F. C. w stosunku 2:1. N. S.

wy, bagażowy i towarowy. 2) Odcinek Działkowce — Brettler — Szeparowce — Kniadzwór kołomyjskich kolei lokalnych jest zamknięty dla ruchu osobowego, bagażowego i towarowego. 3) Zakaz przebiegowania przesyłek do Rumunii we wszystkich stacjach stanisławowskiego okręgu.

Dyrekcja krakowska: Zakaz reekspedycji trzody chlewnej, wysyłanej za granicę Państwa we wszystkich stacjach krak. okręgu.

niepodlegającego obowiązkowi monopolowemu. A wreszcie nie ma znać również tego faktu, że, jeśli Minister Skarbu ustalił cenę nabycia spirytusu remanentowanego zgodnie z art. 10 ustawy o monopolu bez uprzedniego wysłuchania opinii Państwowej Rady Spirytusowej, to stanął w jawnej sprzeczności z treścią tegoż właśnie artykułu, który wyraźnie nakłada nań obowiązek zasięgnięcia tej opinii przed podobną decyzją. A przecież ustawa obowiązuje podobno nawet Ministrów.

Najciekawsza atoli jest treść dalszego ustępu komunikatu, który głosi, że „dyrekcja monopolu wezwie posiadaczy spirytusu do odstąpienia tegoż w najbliższym czasie”. Można by z tego wnosić, że komunikat ten został napisany przez wczorajszego redaktora, który nie jest

zdolny odróżnienia posiadacza od właściciela i który nie chce uznać tej naczelnej zasady, że wprawdzie trzeba towar zakupić, a dopiero później można żądać jego dostawy. W punkcie tym tkwi szczyt nieporozumienia anonimowego autora komunikatu w stosunku do zasady prawnej art. 97 ustawy o monopolu spirytusowym. Albowiem podczas, gdy ustawa daje tylko dyrekcji monopolu upoważnienie do zakupu pewnej części remanentu, to autor komunikatu interpretując ją nader dowolnie, usiłuje wydedukować z niej prawo sekwestru spirytusu, które chciałby przytem wykonać nawet nie na właściciela, ale na każdym, kto tylko jest w posiadaniu tego w.

(C. d. n.)

Magazyn „ANDRÉ” Plac Marjacki 9. Zredukował ceny!

BIELIZNA MĘSKA, KRAWATY, KAPELUSZE, RĘKAWICZKI i t. p. tylko z pierwszorzędných fabryk światowych. 7698

DRUKARNIA POLSKA

Lwów, ul. Chorążczyzny 1. 31.

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące.

Nauka i wychowanie

STENOGRAFII wyucza listownie, szybko, najdokładniej (gwarancja) Instytut Stenograficzny — Warszawa, Mokotowska 39. Żądajcie obszernych, bezpłatnych prospektów. 7637-15

Posady i prace

KIEROWNIKA ruchu do kolejki wąskotorowej przyjmie zaraz Dyrekcja tartaku Ks. Witolda Czartoryskiego w Surochowie. Wymagany egzamin ruchu dla kolejek wąskotorowych, wyznaczenie rzymsko-katolickie, narodowość polska. Oferty z życiorysem, oraz odpisy świadectw i poleceń nadsyłać wprost do Dyrekcji tartaku w Surochowie p. Jarosław do dnia 30 listopada br. Nieuwzględniane bez odpowiedzi. 7870-2

STENOTYPISTY tłumacz niemiecko-angielsko-francusko-włoski poszukuje zajęć popołudniowych. Zgłoszenia Admin. „Stenotypista”. 7872

BIURO NIEMCZYŃSKIEJ, Lwów, plac Akademicki 3. Telefon 1361, umieszcza nauczycieli, nauczycieli, Francuski, Niemki, bony, pielęgniarzy, frachlanki, rzadców, ekonomów, leśniczych, ogrodników, kucharzy, służbę domową, folwarczną, wszelką inną. 7843-5

OGRODNIK żonaty, bezdzietny, pierwsza siła poszukuje posady zaraz lub od nowego roku do dużego ogrodu, plantacji jarzyn lub szkółek. Zgłoszenia J. R. Siciński, wieś Lubowice, p. Tyszowce, pow. Tomaszów, Woj. Lubelskie. 7833-5

Zgubiono, znaleziono

ZGUBIONY index na nazwisko Stanisława Tarnowskiego. Znalazca zechce złożyć do sekretariatu XI. wyższych kursów ziemianskich, Kopernika 20 we Lwowie. 7851-2

Mieszkania, lokale, sklepy

POKÓJ w śródmieściu umeblowany z pierwszorzędnym utrzymaniem dla możnego Pana lub Pani zaraz do wynajęcia, centralne ogrzewanie. Zgłoszenia pod „Uczciwy lokator” do Administracji. 3

POSZUKUJE pokoju kawalerskiego w pobliżu Techniki. Wiadomość pod „Pokój kawalerski”, administracja „Gazety Porannej”. 7806-3

DWIE PANIENKI, dwóch akademików, ewentualnie 2 studentów znajdują umieszczenie w domu inteligentnym wraz z pierwszorzędnym utrzymaniem. Opieka rodzicielska zapewniona. Zgłoszenia pod „Opieka” do Adm. 3

Kupno, sprzedaż, zamiana

OBUWIE dobrej jakości najtaniej tylko w katolickim magazynie pod firmą Jot-es, Lwów, plac Kapitulny 1. 2. 7037-3

WILIE z ogrodem (4-6 pokoi z komfortem) ewentualnie obiekt w budowie rozpoczęty lub mniejszy, nadający się do nadbudowy jednego piętra poszukuje się do natychmiastowego kupna. Zgłoszenia do Spółki „Wulkan” w Pasażu Mikołajski, II piętro między godz. 3 i pół a 4 i pół po południu. 7815-4

PARCELE budowlane kupię do 160 sąż. Pośrednictwo wykluczone. Oferty do Administracji pod „600 dol.” 7834-3

KOCIOŁ kompletny do gotowania asfaltu, używany lecz w dobrym stanie, kupi Spółka z ogr. por. „Brzuchowice”. Zakłady klimatyczne i przemysłowe w Brzuchowicach pod Lwowem. 7839-3

WILLA, wolne mieszkanie, stajnia, wozownia, magazyny, ogród, sprzedam. Wiadomość: Asnyka 4, sklep. 7845-2

FORTEPIANY, pianina, fisharmonje przebrane w najlepszym stanie, prawie nowe, w różnych cenach, sprzedam, mieniam, tylko gotówką. Hanak, Pańska 21. 7846-5

Rozmaite

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację kolejową Nr. 4182 Ld. na nazwisko Heil Adolf. 7874

WSZELKIE REPERACJE w zakresie zegarmistrzostwa i jubilerstwa wchodzące skutecznie się szybko i starannie po najtańszych cenach. Zakład zegarmistrzowski — jubilerski M. RUDY, Sykstuska 35. 7884-3

WAGI stołowe, dziesiętne, wozowe, osobowe, bydlęce, odważniki, pasy, cement, piece żelazne, kucharki, pompy, blacha pocynkowana, papa, motory, obrabiarki, urządzenia młynskie, transmisje, narzędzia — poleca „PILOT”, Lwów, ul. Batorego 4. Oddziały: Tarnopol, Podwołoczyska. 7514-15

PASY brzuszne, rapturowe, maciczne, suspensoria, prezerwatywy, pończochy gumowe na zylaki, opaski mestracyjne, pesary rozmaite, hegary, gabki, strzykawki zapobiegawcze dla pań itd. tylko **STANISŁAW BARAN**, Lwów, Akademicka 26. 6900-3

LAMBREKINY na zasłony, kotary, portjery do okien, oraz sukna na stoły jadalne we wszystkich kolorach poleca Fabryczny Skład Sukna Ludwik Ralski, Lwów, ul. Rutowskiego 1. 7, naprzeciw Katedry. 7703-3

MLEKO w większych ilościach zakupi po cenach targowych na stałą dostawę. Przedsiębiorstwo mleczarskie. Zgłoszenia pod „Dostawa mleka” do Administracji „Porannej”. 7854-3

Dr. ANNA KOGUTOWA

powróciła i ord. w chorobach skórnych i wenerycznych od 3-5 przy ul. Friedrichów 8. 7383

BECZKI ŻELAZNE

od 100 do 600 litr. poleca ze składu **H. L. BADIEN** Lwów, Janowska 24. 7880

MEBLE

wiedeńskie i krajowe po cenach konkurencyjnych poleca **M. GRÜNER** Lwów, Bieżnicka 14. 7577

„ESTA” niezawodny środek do wygubienia nagłowców i wszelkich zgrubień nagłowców, znany od 40 lat wyrobu **E. Sokalskiego** aptekarza w Kętach do nabycia: 7876

w apt. ce: Dobrzańskiego, Hotel Georgea, pod Jeleniem, Rynek 18, E. Jeleńskiego, ul. Gródecka, M. Ettingera pl. Gołuchowskiego

RADIO

Powiadamy niniejszym, że już nadeszły **APARATY I CZĘŚCI SKŁADOWE** do tychże.

Generalny zastępca światowej sławy fabryki „DAIMON” **TOPAS”** 7879 Lwów, Młokiewicza 22.

Wielki wybór

cerat i chodników

poleca najtaniej 7893

Ludwik Hoszowski

Lwów, Akademicka 3.

Telefon 669. P. K. O. 141.276.

MASZYNY do szycia

najnowszych systemów, części składowe tychże, przybory do krawieczyny i do robót ręcznych poleca

Aleksander MALIMON 6285 Skład Maszyn do szycia Lwów, Wałowa 11 a.

Przyjmuje również maszyny do naprawy.

Dla Biur

KSIĘGI do buchalterii amerykańskiej od 8 do 20 kołt

BLOCZKI: Kasa pobierze Kasa wypłaci Magazyn przyjmie Magazyn wyda poleca firma:

SARMACJA Lwów, Akademicka 8.

INSERUCJE w GAZETCE PORANNEJ

Niezawodny środek przeciwko Chrypce, duszności, kaszlu „**GRANULKI RUSSYANA**”

(Sulphuris aurat benzoinati) 7544

Chem. farm. labor. „Ap. Kowalski”, Warszawa.

Tapicer i Dekorator

MARCELI GĄSIOROWSKI

Lwów, ul. Koralmińska 2, róg Zimorowicza 3.

wykonuje wszelkie roboty tapicerskie, obija meble nowe i przerabia stare, sporządza materace sprężynowe i włosienne, tapetuje pokoje, układa firanki i t. p. Na żądanie wzory tapet i materji tak w miejscu jak i na prowincji. Wysyła też pracowników na prowincję. 7867

DYSTYLATOR

pięć pierwszorzędną fachowiec z doświadczeniem referencjami poszukiwany do większej fabryki likierów w Warszawie. Szczegółowe oferty z warunkami składać do

„Reklamy Polskiej” w Warszawie, Jasna 10 sub „Dystylator”. 7871

Konkurs!

Magistrat król. woln. miasta Trembowli rozpisuje konkurs na posady:

- a) sekretarza miejskiego,
- b) kasjera kasy miejskiej

Kwalifikacje określone rozp. Wydział Krajowego z dnia 29. maja 1891. Dz. U. kr. Nr. 67.

Pobory służbowe wedle umowy.

Należyce udokumentowane podanie wraz z krótkim curriculum vitae należy wnieść do końca grudnia br. do Prezyd. ur. Magistratu.

Rządow. Komisarz miasta Worozyński mp. 7832

OBWIESZCZENIE.

Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa Kredytowego dla handlu i przemysłu w Turcie n. S. spółdzielni z ogr. odpow. odbędzie się dnia 4 grudnia 1924 o godz. 3. popoł. w biurze spółdzielni z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za lata 1914 do 1923.
- 2) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i wniosek tejże na udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej absolutorium z czynności i rachunków za lata od 1914 do 1923.
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i wniosek tejże co do rozdziału czystego zysku.
- 4) Wybór komisji rewizyjnej z 3 członków się składającej na przeciąg 1 roku.
- 5) Zawarcie umowy służbowej z członkami Dyrekcji.
- 6) Zmiana statutu.
- 7) Oznaczenie granicy najwyższego kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi spółdzielni tudzież oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie spółdzielnia zaciągnąć może.
- 8) Wnioski członków. 7869

Turka n. Str., dnia 19 listopada 1924. ZARZĄD.

OGŁOSZENIA.

CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwyczajnych 12 gr.; w nadesłanem 30 gr.; po kronice 35 gr.; w tekście (reklama, repert., dział ekonom. itd.) 40 gr.; na pierwszej stronie 45 gr.; za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 6 gr.; w rubryce kupno-sprzedaż 8 gr.; matrymonialne korespondencje prywatne 12 gr.; dla poszukujących pracy 4 gr.; jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 185 zł. pol.; 1 cała strona w części tekstowej 480 zł. pol.; cała strona pod nagłówkiem 570 zł. pol. Ogłoszenia zamiejscowe o 3% drożej, z grawurami o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, osobno stojące i bez numeru dolizy się 25%. Odpowiedzi zaliczają się za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji: Lwów, Podwale 3.

Oddział ogłoszeń otwarty cały dzień do godz. 7-mej wieczorem bez przerwy.

Z drukarni Polskiej, pod zarz. Z. Kiebusiewicza we Lwowie. Należność pocztową opłacono ryczałtem. Odpowiedzialny redaktor: Marjan Nachalski.